

Bram Bierens, Voorzitter Visserij Innovatie Platform

Het Delta Netwerk, 29 november 2012

Op een verzoek van de organisatie vroeg in het jaar heb ik ja gezegd op de vraag of ik een bijdrage hier zou willen leveren.

Dit als voorzitter van de beoordelings commissie van het VIP.

Met mijn vraag wat is de bedoeling, wat verwacht je van mijn bijdrage. -Visserijbedrijf van de toekomst- en vertel wat ervaringen met innovatie- en hoe kijk je tegen die toekomst- vertelde de organisatie.

Van de Gemeente , nu nog Goedereede kreeg ik de boodschap mee om van gedachten te wisselen over duurzame Innovatie in de brede visserij sector. Dus: hoe blijf ik visser?

Ik wil graag starten met te vertellen wat u allemaal al weet. De zee en daaruit de vis is heel erg belangrijk en zal in de toekomst nog veel belangrijker worden om de wereldbevolking te voeden.

Het is nog niet zolang geleden dat het Ministerie van Landbouw en Visserij heette. Toen werd het natuur en Voedselveiligheid toen ELI en nu enkel Economische Zaken. Vreemd eigenlijk want voedsel is in deze wereld alleen maar belangrijker geworden.

Eerst kenden we enkel tekort, toen overschot in een beperkt Europees gebied. Maar nu we kijken nu niet meer regionaal of nationaal maar mondiaal. Grote zorg is er hoe kunnen we met deze aardbol de 7 maar over enkele decennia 9 miljard mensen voeden. Zonder een beroep te doen op de natuur deze uit te putten of te vernielen. Veel deskundigen hebben er verschillende meningen over. Het is nu nog een discussie van wetenschappers, maar ook bedrijven worden er steeds meer bij betrokken.

Het was juist deze week dat grote organisaties een wet willen invoeren om de bijmenging van zg Bio Brandstoffen te verminderen of liever nog helemaal weg te laten. Dit in verband met dreigende voedseltekorten.

Duurzaam produceren is toch niet veel anders dan zo produceren (of dat nu vissen, boeren of delfstoffen naar boven halen is), dat de volgende en de daaropvolgende en de daar weer opvolgende deze werkzaamheden kunnen blijven uitvoeren. Volgens mij deden en doen we niet anders. Ook onze vaders en groot vaders en overgrootvaders hebben dat zo gedaan. Anders zaten we hier vandaag niet eens om over innovatief vissen, duurzaamheid en de toekomst te praten.

Wat is er dan nu zoveel anders dan 25 jaar geleden.

Het grote verschil is dat nu iedereen mee kijkt, dat alles geregistreerd wordt en alles transparant moet zijn. En zo nodig iedereen er wat van moet zeggen.

Met andere woorden gezegd, de zee is niet (meer) enkel van de vissers, maar ook van de recreatie van de pleziervaart, van de natuurmensen, voor de windmolens en voor wie eigenlijk niet. Maar OOK van de vissers, zeg ik nog maar eens. Misschien ten overvloede.

Ik ben er van overtuigd dat er nog veel te verbeteren is, aan het vissen als techniek. De Puls en vele andere innovaties zijn stappen, maar zullen zeker niet de laatste zijn.

De problematiek van de discard, hoe u er ook over mag denken en hoe ingewikkeld dat ook zal zijn, de sector gaat dat oplossen. Mits er tijd is en geld verdiend wordt. Beide factoren zijn minimaal nodig om deze problematiek op te lossen. Het is nu eenmaal niet mogelijk om te vernieuwen en te innoveren als het onmogelijk wordt gemaakt om geld te verdienen.

Innovatie om dat woord nog maar eens te gebruiken, ik hoop dat innovatie niet net zo'n containerwoord wordt als duurzaamheid. Op vele plaatsen, ook in de visserij, is het laag hangende fruit al geplukt. Het gaat nu vaak over grote wijzigingen. Een nieuw net een andere boom of een andere motor dat is nog te behappen. Maar de vernieuwingen en veranderingen zullen niet enkel uit de techniek gaan komen.

Compleet nieuwe vaartuigen zullen er komen met nieuwe technieken, met zuiniger motoren en machines, minder bodemberoering en meer mogelijkheden. En vrijwel zeker ook met meer vangst capaciteit. Niet iedereen zal meer 1 op 1 zijn schip kunnen vervangen. Niet iedereen zal alle aanpassingen kunnen behappen.

Met die grotere vangstcapaciteit per eenheid is er doodgewoon niet genoeg vis. Samenwerking zal in de nabije toekomst meer dan ooit van belang zijn. Het zal of samenwerking zijn van meerdere vissers binnen een nieuwe onderneming, of, en dat kan ook, de ondernemingen worden groter en er is plaats voor minder.

Grote vrachtauto's worden bemand met meerdere chauffeurs zodat ze bijna continu kunnen rijden. De aanschafprijs van een viskotter is het veelvoudige van een grote vrachtauto. Voor mij hoeft het niet, maar we gaan of leven eigenlijk al voor een groot deel in een 24-uurs economie. Hoeveel fabrieken draaien er al vol continu, bevoorraden gaat dag en nacht door. Ik vertelde het al, u en ik zitten daar niet op te wachten maar het feit ligt er. En de markt reageert er op.

Collectie, distributie en afzet is een redelijk verdeelde wereld net als de belangen behartiging.

Om te overleven in een geleide economie zijn kostprijs en kwaliteit twee begrippen waaraan we zonder uitzondering moeten voldoen. Maar dat is niet meer voldoende. Een toekomst voor de visserij zal er alleen zijn als alles klopt. Bovenop die kwaliteit en het kostprijsleiderschap.

De hele keten moet in orde zijn, ook een meewerkende overheid, wetenschap en de politiek zijn allemaal van het grootste belang voor een toekomst voor de visserij. Hierbij wil ik zeker het belang van het onderwijs noemen.

Vissers zijn naast visserman ook ondernemers, en van ondernemers wordt veel meer gevraagd dan enkel goed kunnen vissen. Maatschappelijke en financiële druk vraagt om Innovatie, samenwerking en ondernemerschap.

Het onderwijs heeft daarin een belangrijke functie.

Gelukkig is het hier in Stellendam. Houd dat in ere en zorg dat het onderwijs meegroeit met de vraag die noodzakelijk is om ondernemer te blijven in die visserij. Ook fundamenteel onderzoek blijft van het grootste belang voor de Nederlandse visserijsector.

Als ik het over kostprijs heb, hoeft dat zeker niet de laagste prijs te zijn. Het product op zich, en de mate van toegevoegde waarde, speelt zeker zo'n grote rol. Denk aan een krop sla en een zakje gemengde gewassen sla. In prijs een veelvoud van de eerste. Maar ook een mooie scholfilet. het zogenaamde panklare product. Collectie, de vismijn en de distributie van het grootste belang. Niet als doel maar als middel om een eerlijke prijs voor de visser te realiseren

De consument is verwend, de sector moet daarop inspelen.

Innovatie is niet nieuw alle eeuwen door zijn er grote veranderingen. Maar het gaat snelle, de eenheden worden groter.

Het VIP heeft honderden voorstellen gekregen de afgelopen 5 a 6 jaar.

Er leeft gelukkig heel veel in de sector. Ook voor de beoordeling in januari overstijgen de aanvragen weer ruimschoots de beschikbare middelen.

Door het oprichten van de Bleuports komt het nu ook meer vanuit de sector en dat was ook de bedoeling van het VIP.

Het zal meer en meer vanuit de verschillende soorten van samenwerking komen. Samen werking tussen de vissers bedrijven maar ook samen werking in de keten.

Even kort wat wij afgelopen zaterdag in Utrecht met elkaar besproken op een bijeenkomst van de 5 BleuPorts.

Met als thema Nederland als Innovatieve duurzame draaischijf vis. U heeft het kunnen lezen in de pers.

Een unieke dag met meer dan 250 betrokkenen..

Niet om te protesteren maar om te innoveren

Een prima dag waar de volgende opmerking opviel van een relatieve buitenstaander.

Het ging over belangenbehartiging.

- Te veel zogenaamde betrokken walmensen
- Geen eenduidigheid
- Veel te veel versnipperd.

Productschappen dreigen te verdwijnen, de overheid trekt zich verder terug. De ondernemers van de toekomst zullen het samen moeten doen.

De mooiste innovatie van dit moment, zou zijn dat er één belangenorganisatie komt.

Als die samenwerking en transparantie er komt en de belangenbehartiging eenvoudiger wordt, dan moet het toch ook lukken om in deze omgeving visserman te blijven.

A.W.B